

Χαιρετισμός από τον Πρόεδρο της ΑΑΕΚ

Δρ. Χρίστο Μηνά

**Στα πλαίσια της παρουσίασης της Ευρωπαϊκής Έκθεσης για
τα Ναρκωτικά & Στοιχεία για την Κύπρο, 07 Ιουλίου 2022**

Εκλεκτοί Προσκεκλημένοι,

Αγαπητοί Φίλοι,

Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τα Ναρκωτικά παρουσίασε την ενημερωμένη κατάσταση των Ναρκωτικών στην Ευρώπη και ανέδειξε τα προβλήματα και τους κινδύνους που παρουσιάζονται για τη δημόσια υγεία. Το θέμα της ουσιοεξάρτησης - που δεν έχει πλέον σύνορα - ωθεί συνεχώς σε νέες εξελίξεις.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός:

- Περιέγραψε την ταχεία ανάκαμψη της προσφοράς και της χρήσης ναρκωτικών εν μέσω των νέων συνθηκών που επικράτησαν λόγω της πανδημίας COVID-19.
- Τόνισε ότι εξακολουθούν να εμφανίζονται νέες επικίνδυνες ψυχοδραστικές ουσίες, ενώ πρόβαλε τις ανησυχίες για τα νέα συνθετικά προϊόντα κάνναβης τα οποία είναι εξαιρετικά ισχυρά και τοξικά και για τα οποία οι χρήστες αγνοούν τη σύνθεσή τους.
- Ανέδειξε πως η διαθεσιμότητα και η χρήση κοκαΐνης στην Ευρώπη παραμένει υψηλή φέρνοντας μια σειρά από απειλές για την υγεία.
- Υπογράμμισε πως υπάρχει ανάγκη για ενδυνάμωση των υπηρεσιών μείωσης της βλάβης και θεραπείας για άτομα που κάνουν ενέσιμη χρήση, όχι μόνο οπιοειδών αλλά και άλλων συνθετικών ουσιών.
- Πρόβαλε τις συνέπειες των ανθρωπιστικών κρίσεων - όπως για παράδειγμα τον πόλεμο στην Ουκρανία - και πως αυτές οδηγούν τελικά, στην εκμετάλλευση αλλά και στην αύξηση της κατάχρησης ουσιών λόγω μετατραυματικού στρες. Παράλληλα, κατέδειξε πώς

οι πλημμελείς έλεγχοι των συνόρων και η αυξημένη μετακίνηση ανθρώπων κατά μήκος τους, ευνοούν την παράνομη διακίνηση και το λαθρεμπόριο των ναρκωτικών.

Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τα Ναρκωτικά είναι πάντα καθοδηγητής και συμπαραστάτης του ΕΚΤΕΠΝ Κύπρου. Αποτελεί παράλληλα διαχρονικά, χρυσό οδηγό για τα κέντρα λήψης αποφάσεων για τα ναρκωτικά και για φορείς όπως είναι η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, καθώς με τα Ευρωπαϊκά στοιχεία που προσφέρει κατευθύνει σε ανασύνταξη, προσαρμογή και εξέλιξη σε ό,τι αφορά τις πολιτικές για την ουσιοεξάρτηση.

Αγαπητοί προσκεκλημένοι,

Σήμερα, η παρουσίαση της Ευρωπαϊκής Έκθεσης θα συνοδεύεται από τα πιο πρόσφατα στοιχεία για την Κύπρο. Ταυτόχρονα, θα παρουσιαστούν τα αποτελέσματα της «Έρευνας ανάμεσα στους Φοιτητές» όπου για πρώτη φορά συγκεντρώνονται τόσο περιεκτικά, στοιχεία σχετικά με την επικράτηση τόσο των νόμιμων όσο και παράνομων ουσιών ανάμεσα σε αυτή την ομάδα του πληθυσμού.

Από τα στοιχεία που αφορούν την Κύπρο και για τα οποία θα ακολουθήσει εκτενέστατη ανάλυση από την Προϊστάμενη του Τμήματος Παρακολούθησης της ΑΑΕΚ κα Ιωάννα Γιασεμή, θα ήθελα να τονίσω τα πιο σημαντικά:

Όσον αφορά στην κάνναβη, που είναι η πιο διαδεδομένη παράνομη ουσία χρήσης στην Κύπρο:

- Παρατηρείται αύξηση στο ποσοστό του γενικού πληθυσμού που αναφέρει χρήση της κάνναβης.
- Ανάμεσα στους μαθητές, η Κύπρος βρίσκεται στις χώρες με τα χαμηλότερα ποσοστά χρήσης.
- 3 στους 10 φοιτητές ανέφεραν δοκιμή της κάνναβης, ενώ 1 στους δέκα έκανε χρήση της τον τελευταίο μήνα.
- Παρουσιάζεται αύξηση στη δραστικότητα της κάνναβης, η οποία φτάνει στο 20%.

Όσον αφορά στην κοκαΐνη:

- Κατά τα τελευταία χρόνια καταγράφεται αύξηση στα αιτήματα θεραπείας.
- Τόσο πανευρωπαϊκά όσο και στην Κύπρο παρουσιάζεται αύξηση στην καθαρότητα της κοκαΐνης.

Σε ό,τι αφορά την Μεθαμφεταμίνη:

- Καταγράφεται μεγάλη αύξηση στα αδικήματα σχετιζόμενα με τη συγκεκριμένη ουσία, καθώς και στις ποσότητες που κατάσχονται.

Σε σχέση με το MDMA (χάπια τύπου Έκστασι):

- Παρατηρείται ότι τα χάπια που πωλούνται ως Έκστασι, πλέον δεν περιέχουν την κύρια ουσία που είναι το MDMA, αλλά η σύστασή τους εμπεριέχει αναβολικά και άλλες ουσίες.

Για τα Οπιοειδή:

- Σημειώνεται μείωση των αιτημάτων για θεραπεία τα τελευταία χρόνια και συνεπακόλουθα, παρουσιάζεται μείωση της ενδοφλέβιας χρήσης.

Όσον αφορά στα Λοιμώδη νοσήματα:

- Αξίζει να αναφέρουμε ότι είναι μικρή η αναλογία ατόμων με ενδοφλέβια χρήση που εξετάζονται, όμως από αυτούς που εξετάζονται, 6 στους 10 είναι θετικοί στην ηπατίτιδα Γ.

Σχετικά με τους Θάνατοι από υπερβολική δόση

- Καταγράφηκαν 161 θάνατοι από το 2004 μέχρι και το 2021 και κατά μέσο όρο έχουμε 10 θανάτους τον χρόνο με μέσο όρο ηλικίας τα 30 έτη. Εννέα στα 10 άτομα είναι άνδρες. Η πλειοψηφία των περιπτώσεων σχετίζεται είτε με την αποκλειστική χρήση οπιοειδών (κυρίως ηρωίνης) είτε με το συνδυασμό οπιοειδών με άλλες ψυχοδραστικές ουσίες.

Αυτό που θέλω να τονίσω στο σημείο αυτό, είναι ότι συνήθως όταν χρησιμοποιούμε αυτά τα δεδομένα, είμαστε πολύ προσεκτικοί καθώς μελετούμε τις τάσεις τα τελευταία χρόνια και όχι τις διαφορές ανάμεσα σε μικρό χρονικό διάστημα. Επομένως για να μην δίνουμε λάθος εντυπώσεις και άθελά μας να στιγματίζουμε εντέλει τον χρήστη, είναι καλό να βλέπουμε διαχρονικά πως κινείται ο επιδημιολογικός δείκτης θανάτων που παρακολουθεί το ΕΚΤΕΠΝ.

Καλούμε λοιπόν τόσο τα ΜΜΕ όσο και τους διάφορους φορείς που χρησιμοποιούν τα στοιχεία του ΕΚΤΕΠΝ, να χρησιμοποιούν τον οδηγό καλής πρακτικής που έχει εκδώσει η ΑΑΕΚ. Χρέος όλων μας η προστασία και σωστή ενημέρωση της κοινωνίας με τρόπο υπεύθυνο, έγκαιρο και έγκυρο και με απώτερο στόχο την κατάρριψη του στίγματος.

Αγαπητοί συνεργάτες,

Κλείνοντας, θα ήθελα να δανειστώ το πολύ πετυχημένο μήνυμα της φετινής Ευρωπαϊκής Έκθεσης «Everywhere, everything, everyone», καθώς οι επιπτώσεις των προβλημάτων που σχετίζονται με τα ναρκωτικά παρατηρούνται σχεδόν παντού και μας επηρεάζουν όλους.

Ως ΑΑΕΚ, συνεχίζουμε να υλοποιούμε τη δέσμευσή μας για ανοικτή πρόσβαση και δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των ερευνών που διεξάγουμε για την παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας στην επιστημονική κοινότητα. Αυτό γιατί, η αντιμετώπιση του πολυδιάστατου προβλήματος της ουσιοεξάρτησης, θα επιτευχθεί δημιουργώντας πολιτικές διεπιστημονικής και διαθεσμικής συνεργασίας.

Η χρήση, όπως και η εξάρτηση, είναι μια έκφανση της πολυπλοκότητας της ανθρώπινης συμπεριφοράς και ύπαρξης. Θα πρέπει να την αποδεχθούμε και να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις ενός ασφαλούς πλαισίου αντιμετώπισης της ουσιοεξάρτησης πάντα με άξονα την κοινή και ενιαία στρατηγική που ακολουθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση για τα Ναρκωτικά και το κοινό Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης.

Θα πρέπει να προσφέρουμε το μέγιστο των δυνατοτήτων μας σε μια κοινωνία η οποία οφείλει να παρέχει στους πολίτες της, συνθήκες αλληλεγγύης, κοινωνικής συνοχής και ευημερίας.

Σας ευχαριστώ θερμά.